

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ В ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

ПЕРЕХІД МОВИ В ПИСЬМЕННИЦТВО

(«ПОСТКОЛОНІАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ»)

Тези доповідей

IV Міжнародної наукової конференції

6–7 квітня 2018 року

Харків – 2018

УДК 80:378.147.091(063)

ББК 80я431

X98

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 3 від 28.03.2018)*

Голова оргкомітету: Пасинок В. Г. – доктор педагогічних наук, професор.

Науковий керівник конференц-проекту:

Криворучко С. К. – доктор філологічних наук, професор.

Члени оргкомітету:

Черкашина Т. Ю. – доктор філологічних наук, професор;

Оржицький І. О. – доктор філологічних наук, доцент;

Песоцька Д. Л. – кандидат філософських наук, доцент;

Меркантині С. – кандидат філологічних наук, доцент;

Белявська М. Ю. – кандидат філологічних наук, старший викладач;

Андрущенко А. О. – кандидат педагогічних наук, старший викладач;

Лановий О. Г. – старший викладач;

Нестеренко О. І. – старший викладач;

Чуб В. П. – старший викладач;

Яценко І. М. – старший викладач;

Тимофєєва Ю. Є. – викладач.

Секретарі:

Мохаммад М. Н. – старший лаборант;

Бакараєва А. С. – лаборант

Бичкова А. С. – лаборант.

Адреса оргкомітету: 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
ф-т іноземних мов, к. 7-73

тел.: (057)707-52-65

X98 Художні феномени в історії світової літератури: перехід мови в
письменництво («Постколоніальні стратегії»): тези доповідей
IV Міжнародної наукової конференції. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна,
2018. 160 с.

ISBN 978-966-285-475-6

У збірнику представлені тези доповідей наукової конференції, присвяченої
проблемам літературознавства, лінгвістики, методики викладання іноземних мов і
світової літератури.

Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних
спеціальностей.

За зміст та достовірність фактів, викладених у тезах, відповідальність
несуть автори.

УДК 80:378.147.091(063)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2018

ЗМІСТ

Акулова Н. Ю. БРИТАНСЬКИЙ КОЛОНІАЛІЗМ ЯК «СУСПІЛЬСТВО СПЕКТАКЛЮ» В РОМАНІ «ПОДОРОЖ ДО ІНДІЇ» Е. М. ФОРСТЕРА.....	13
Андрущенко А. О. КРИТЕРІЇ ВИДІЛЕННЯ ВИДІВ БІЛІНГВІЗМУ.....	14
Arpentieva M. R. REMAKE: PROBLEMS OF CORRELATION OF TRADITIONS AND INNOVATION.....	16
Атаманчук В. П. ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА ПРИКЛАДІ ДРАМАТИЧНОЇ ПОЕМИ ЮРІЯ ЛИПИ «СОН ПРО ЯРМАРОК».....	24
Безугла Л. Р. РІВНІ КОМУНІКАЦІЇ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ І ПЕРЕКЛАД.....	25
Byelozyorova O. M., Huszcza K. LYRIKFLUGBLÄTTER DES LITERATURKREISES PODIUM ALS QUELLE POETISCHER TEXTE FÜR DEN KULTURREFLEXIVEN DEUTSCHUNTERRICHT: PRAXISORIENTIERTE ANREGUNGEN.....	26
Белявська М. Ю. ХУДОЖНІ МОЖЛИВОСТІ РОМАННОГО СИНТЕЗУ МЕЖІ ХХ-ХХІ СТОЛІТЬ.....	27
Бовсунівська Т. В. СТАМБУЛЬСЬКА МЕЛАНХОЛІЯ В ТВОРЧОСТІ ОРХАНА ПАМУКА, МАТІАСА ЕНАРА, ГАЛИНИ ПАГУТЯК.....	29
Бокшань Г. І. ПОСТКОЛОНІАЛЬНИЙ СИНДРОМ У ЗБІРЦІ ГАЛИНИ ПАГУТЯК «ГІРКІ ЗЕМЛІ».....	30
Бондаренко Л. Г. ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ У СЕМИКЛАСНИКІВПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НОВЕЛИ ЛЮБОВІ ПОНОМАРЕНКО «ГЕР ПЕРЕМОЖЕНИЙ».....	31

Bruneau B. QUELQUES REMARQUES SUR MON EXPERIENCE DE DIDACTIQUE EN UKRAINE	32
Бучіна К. В. ТЕКСТОВИЙ КОНЦЕПТ <i>НОРМА ПОВЕДІНКИ</i> В НІМЕЦЬКОМОВНИХ БУВАЛЬЩИНАХ.....	33
Васильєва К. П. ПОЕТИЧНИЙ СВІТ ЗБІРКИ «ОЗОН» ОЛЕКСИ РІЗНИКІВА.....	34
Віротченко С. А. АУДІЮВАННЯ ЯК АКТИВНИЙ ВИД МОВЛЕННЯ СВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	36
Водяницька Д. М. ПОСТКОЛОНІАЛЬНІ РИСИ У ТВОРЧОСТІ Г. ГАРСІЯ МАРКЕСА.....	37
Вороніна М. Ю. МЕХАНІЗМИ ДІЇ УНІВЕРСАЛІЙ У СИСТЕМІ МОВИ.....	38
Галич А. О. ПОРТРЕТНИЙ ОПИС У ДОКУМЕНТАЛІСТИЦІ ЯК ФРЕЙМ.....	39
Галич В. М. СЕМІОТИЧНА ХОРА ЯК ТЕОРЕТИЧНА ПРОБЛЕМА.....	40
Галич О. А. «АЗАЗЕЛЬ» Б. АКУНІНА – ПОЧАТОК ВЕЛИКОЇ МІСТИФІКАЦІЇ.....	41
Гальчук О. В. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ІДЕЙНО-ХУДОЖНЬОГО СТАТУСУ ЦИРКУ В ПРОЗІ ХХ СТОЛІТТЯ.....	43
Gatti M. C., Gilardoni S. L'INCONTRO TRA LINGUE E CULTURE NELL'INSEGNAMENTO /APPRENDIMENTO LINGUISTICO.....	44
Гладун Д. В. НОНКОНФОРМІЗМ У ЛІТЕРАТУРНІЙ СПАДЩИНІ ФЕДОРА ТЕТЯНИЧА....	47
Григор'єв М. В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ФРАНЦУЗЬКУ ТА УМОВИ СУЧАСНОГО «ЖИТТЯ» АНГЛІЦИЗМІВ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ.....	48

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ІДЕЙНО-ХУДОЖНЬОГО СТАТУСУ ЦИРКУ В ПРОЗІ ХХ СТОЛІТТЯ

Гальчук О. В. (Київ)

Спільне для Заходу і Сходу циркове мистецтво міцно ввійшло у світовий історико-культурний контекст. Його атрибутивні ознаки як амбівалентного і межового явища зумовили множинність інтерпретацій у художній літературі, де він функціонує в ролі образу/мотиву/теми/концепту. Актуалізація образу цирку в літературі ХХ ст. спричинена формуванням модерністського типу свідомості, у результаті чого в художню практику запроваджуються принципи відмови від міметичного зображення соціально-історичного буття, наявності реалістичного і символічного планів у сюжетобудові, застосуванні ігрової стратегії, сублімації багатогранності світу у свідомості персонажів тощо.

У творах письменників із виразним тяжінням до міфологізації цирк є одним із варіантів «іншого світу» зі специфічним часопростором, системою цінностей і особливим героєм. Так, у романах Ф. Кафки («Америка»), Г. Гессе («Степовий вовк»), М. Булгакова («Майстер і Маргарита») «магічні театри» уособлюють парадоксальність світу, «територію» ініціації персонажів, образ «потойбіччя».

Утеча героїні «Галасу і шаленства» В. Фолькнера з циркачем «запрограмована» розташуванням цирку за межею окресленого автором міфопростору, а отже, у зоні домінування зла. Спільним для названих творів є функціонування образу цирку як засобу моделювання містичної прози.

У романі Г. Гарсія Маркеса «Сто років самотності» циркове мистецтво містить уявлення про ідеал, про виняткові фізичні можливості і здібності людини, а також пов'язаний із пізнанням навколишнього світу у найрізноманітніших формах – від природно-фізичних до духовно-культових. «Доручивши» роль літописця історії роду Буендіа цирковому артистові Мелькіадесу, автор втілює характерне для феномену латиноамериканського роману трактування

фантастичного (дивовижного), інтегрованого в дійсність і таке, що корелює зі світовим таємним знанням.

L'INCONTRO TRA LINGUE E CULTURE NELL'INSEGNAMENTO/APPRENDIMENTO LINGUISTICO

Gatti M. C., Gilardoni S. (Milano)

Il binomio lingua/cultura è centrale nel discorso glottodidattico, in cui la lingua può essere definita, in una dimensione antropologica, come un “precipitato” della storia e della cultura di un popolo (Freddi 1987, 1993). Imparare una lingua implica l’acquisizione di competenze linguistico-comunicative in L2, ma significa anche penetrare nell’universo culturale di una data comunità linguistica. Un insegnante di lingua ha quindi il compito di sostenere e guidare lo sviluppo delle competenze linguistico-comunicative nella L2, ma anche di favorire l’accesso alle espressioni culturali della lingua oggetto di insegnamento/apprendimento.

Il nesso esistente tra lingua e cultura viene adeguatamente compreso nell’ambito degli studi della scuola semiotica moscovita-tartuense, che ha elaborato un concetto di cultura intesa come un sistema semiotico complesso, ossia un sistema di segni soggetto a regole strutturali (Gatti 2003; Rigotti 2005).

L’esperienza linguistica si basa sull’attività legata alla cultura e pertanto lingua e cultura sono considerate come indivisibili: come sottolineano Lotman e Uspenskij, “non è ammissibile l’esistenza di una lingua (nel senso pieno del termine) che non sia immersa in un contesto culturale, né di una cultura che non abbia al proprio centro una struttura del tipo di quella di una lingua naturale” (Lotman, Uspenskij 1987, p. 42).

Se da un lato la lingua offre la forma del rapporto con la realtà, ossia “le categorie con cui il soggetto affronta la realtà nell’esperienza” (Rigotti, Cigada 2013, p. 89), la cultura, a sua volta, è da intendersi come una modalità possibile del vivere, come quel sistema che fornisce a una comunità la possibilità di entrare in rapporto con la realtà e di interpretarla.